

Bemærkninger til forslaget

SF fremsatte den 12. januar 1999 forslag om ændringer i lovgivningen om ATP, LD, firmapensionskasser og livsforsikringsvirksomhed (L 153, L 154 og B 72, folketingsåret 1998-99), som også indebærer, at man i forbindelse med investeringer også skulle tage etiske hensyn og aflægge etisk regnskab. Men de pågældende forslag indeholdt en række andre forslag, hvilket måske var medvirkende årsag til, at forslagene blev afvist. Derfor fremsætter SF nu kun forslag til ændringer, der indebærer, at investeringer også skal foretages ud fra etiske principper.

Formål

Formålet med første del af beslutningsforslaget er at få igangsat en proces, der kan lede til ændring af lov om forsikringsvirksomhed, så det kommer til at fremgå klart og tydeligt, at pensionskasser og livsforsikringskasser kan søge at fremme bredere samfundsmæssige hensyn med deres investeringer.

Med bredere samfundsmæssige hensyn menes eksempelvis:

- forebyggelse af væbnede konflikter;
- overholdelse af menneskerettigheder;
- overholdelse af grundlæggende arbejdstagerrettigheder;
- udvikling af ulande og østlande;
- miljøhensyn;
- forbrugerbeskyttelse;
- beskyttelse af folkesundheden;
- bekæmpelse af korruption.

Ændringen af lov om forsikringsvirksomhed skal tillade såvel fravalg af investeringer i virksomheder, der ikke fremmer samfundsmæssige hensyn, som tilvalg af investeringer i virksomheder, der gør en særlig indsats for at fremme samfundsmæssige hensyn.

Fravalg og tilvalg skal være muligt, selv om der ikke opnås det største mulige afkast af investeringen. Pensionskasser og livsforsikringskasser bør i stedet være pålagt at søge at opnå et rimeligt afkast af investeringen, hvilket under normale omstændigheder vil sige et afkast, der er noget højere end inflationen i samfundet.

Ændringen af lov om forsikringsvirksomhed skal omfatte krav om, at pensionskasser og livsforsikringskasser jævnligt redegør for, om og givet fald på hvilken måde de med deres investeringsstrategier søger at fremme bredere samfundsmæssige hensyn.

Det er forslagsstillernes forventning, at disse ændringer på sigt vil føre til, at personer med individuelle pensionsordninger vil få mulighed for at vælge mellem opsparinger i ordninger, som i forskellig grad lægger vægt på at fremme bredere samfundsmæssige hensyn.

Det er endvidere forslagsstillernes forventning, at ændringerne på sigt vil føre til, at også medlemmernes af kollektive pensionsordninger vil få mere indflydelse på de investeringsstrategier, som forfølges med deres pensionsopsparing.

Formålet med anden del af beslutningsforslaget er på tilsvarende vis at pålægge bestyrelserne for ATP og LD at inddrage bredere samfundsmæssige hensyn i deres investeringsstrategier. Bestyrelserne for ATP og LD skal ligeledes forpligtes til jævnligt at redegøre for, på hvilken måde dette sker. Bestyrelserne for ATP og LD skal endvidere pålægges at undersøge mulighederne for samt fordele og ulemper ved at give den enkelte kontohaver mulighed for at vælge den af flere mulige investeringsstrategier, der passer vedkommende bedst.

Baggrund

Ifølge den gældende pensionskasselovgivning er pensionskasser m.v. forpligtet til at søge at opnå størst muligt afkast af de investerede midler. Det hedder således i forarbejderne til § 87 i lov om forsikringsvirksomhed, at »ledelsen skal sørge for at opnå det største mulige afkast af en foretagens investering«. I § 26 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension hedder det, at bestyrelsen skal tilstræbe »højest mulig forrentning« af midlerne. § 6 i lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond indeholder samme formulering.

Disse bestemmelser er udtryk for et gammeldags syn på virksomhedernes forhold til samfundet. Det er tankegangen om, at erhvervslivet skal koncentrere sig